

KLIMAATVERANDERING EN DE MENING VAN JONGEREN

Joop van Vliet, Astrid Russchen*

■ Klimaatverandering voorkomen waar mogelijk, oplossen waar nodig, meer maatwerk per gebied en inzetten op voorlichting en onderwijs. Dát is de visie van het jeugdbestuur van Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden op klimaatverandering. Het programmateam Klimaatadaptatie vroeg het jeugdbestuur mee te denken over de nieuwe visie op een toekomstbestendig watersysteem. Het jeugdbestuur stelde voor om een enquête onder jongeren te houden, hoe zij tegenover klimaatverandering staan. In dit artikel behandelen we de resultaten.

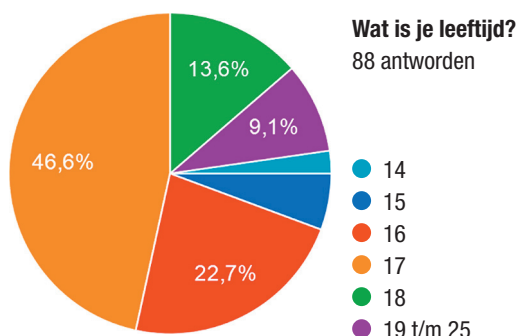
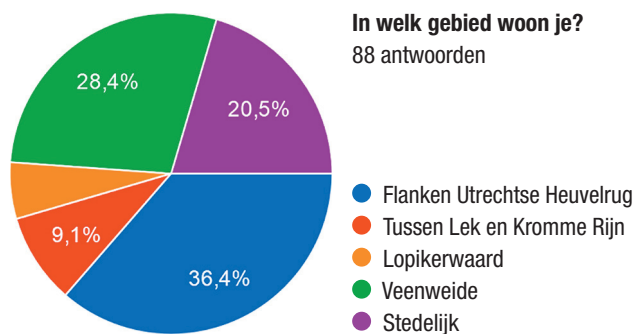
Toekomstbestendig watersysteem

Klimaatverandering is een feit. Deels zullen we overlast door te veel of te weinig water kunnen tegengaan, deels zullen we de schade moeten beperken en accepteren. We zullen ons op deze ontwikkelingen moeten voorbereiden. Toekomstige wateropgaven kunnen niet meer alleen binnen het watersysteem worden opgelost. We moeten kansen benutten om het watersysteem te optimaliseren, maar ook meer samenwerken met gebiedspartners aan een inrichting van stad en land die kan omgaan met te veel of te weinig water. Om hier handen en voeten aan te geven, is binnen HDSR de visie Toekomstbestendig Watersysteem (TBWS) ontwikkeld. Gabby Zegers van het programmateam Klimaatadaptatie over de inbreng van het jeugdbestuur: “Ik vond het heel inspirerend. De enquête was een goede manier om 88 meningen toe te voegen. Het bestuur waardeerde die extra inspanning enorm!” Bernard de Jong, portefeuillehouder waterbewustzijn en educatie, is het hiermee eens: “Bij een toekomstbestendig watersysteem kijken we vijftig jaar vooruit in het perspectief van klimaatontwikkeling. Dat is de toekomst van de jongeren van nu. Daarom ben ik zo blij met de inbreng van onze jeugdbestuurders.”

Mening van jongeren

De meeste van de 88 respondenten wonen in de flanken van de Utrechtse Heuvelrug. Dit komt met name omdat de meeste leden van het jeugdbestuur in deze regio wonen en

dus ook daar het onderzoek gepromoot hebben. Stedelijk betekent bij dit onderzoek de regio Utrecht/Nieuwegein. Bijna de helft van de respondenten is 17 jaar.

* Joop van Vliet en Astrid Russchen zijn beiden communicatieadviseur bij Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden.

Hoe kijken jongeren tegen het probleem van klimaatverandering aan? Vrijwel alle jongeren vinden dat klimaatverandering een belangrijk vraagstuk is voor hun toekomst. Constantijn Jansen op de Haar, portefeuillehouder klimaatadaptatie, deelt deze mening: “De klimaatverandering raakt ons allemaal, maar de volgende generaties nog meer dan ons.”

Jongeren denken zelf dat het gebied waar zij wonen gemiddeld bestand is tegen klimaatverandering, niet goed maar ook niet slecht. Zij zijn bereid om hier aandacht aan te besteden en zien een grote rol voor het waterschap weggelegd. Onder andere wateroverlast, droogte en bodemdaling worden gezien als verantwoordelijkheden van het waterschap. Desalniettemin hebben ook andere organisaties hun aandeel hierin, zoals de Rijksoverheid, gemeenten, milieu- en natuurorganisaties, provincies en de Europese Unie. Ook is een grote meerderheid het ermee eens dat boeren en bedrijven zich moeten aanpassen aan extreme weersomstandigheden en dat het waterschap hierbij moet helpen en stimuleren.

Andere dingen die het waterschap moet doen om de impact van klimaatverandering te beperken zijn voorlichting en onderwijs geven, zodat iedereen (niet alleen jongeren) zich bewuster wordt van de eigen mogelijkheden, wat je zelf actief kunt doen. Als waterschap zou HDSR daarbij het goede voorbeeld moeten geven door op korte termijn energieneutraal/groen te worden.

Het is belangrijk om te denken in oplossingen, maar niet alles op alles te zetten om dit te realiseren; af en toe moet je ook accepteren dat het klimaat verandert. Uiteindelijk blijft het maatwerk. De jongeren vragen zich wel af, hoe je omgaat met onzekerheden en risico's. Opvallend is dat jongeren klimaatverandering een belangrijk onderwerp vinden en bereid zijn om iets bij te dragen, ook als anderen dat niet doen. Educatie kan hierbij een ondersteunende rol spelen.

Vervolg

De resultaten van de enquête zijn input voor keuzes die HDSR in de toekomst moet maken. Ze geven richting aan gesprekken en aan de verdere invulling van het programma

Klimaatadaptatie. Myrthe ter Heide en Tamar Olthof, de jeugdbestuurders van HDSR, hopen dat “het bestuur onze resultaten daadwerkelijk oppakt en meeneemt in beslissingen. Zo hebben deze jongeren, die grotendeels nog niet mogen stemmen, toch bij kunnen dragen aan de toekomst die nu voor hen beslist wordt!”